

Doca jaarverslag 2008

**Jaarverslag 2008
van de
Stichting
Dokumentatiecentrum Arnhem
(Doca)**

Omslagontwerp: Juuke Schoorl

'Arnhem Millenniumgemeente'

Inhoud

- Profiel	p. 4
- Intern	p. 5
- Vredesvraagstukken	p. 7
- Ontwikkelingssamenwerking en mensenrechten	p. 8
- Duurzame ontwikkeling en verantwoord ondernemen.....	p.11
- Multinationals in Arnhem	p.12
- Ontwikkelingen rond multinationals in Arnhem in 2008	p.13
- Financiën	p.14
- Financieel overzicht 2008 en balans	p.15
- Publicaties	p.19
- Bedrijvenarchief Doca	p.57

Profiel

Doca staat voor Stichting Dokumentatiecentrum Arnhem.

Het onderzoeksbureau is opgericht in 1987 en is actief in het spanningsveld tussen economie en samenleving. Met ons werk proberen we een bijdrage te leveren aan een maatschappij die gebaseerd is op solidariteit, verantwoord ondernemen en duurzame ontwikkeling.

Aan de basis van dit werk ligt een inventarisatie van multinationale ondernemingen in Arnhem ten grondslag. Deze inventarisatie (1989) toonde de ongebreidelde macht aan die deze concerns in de loop der jaren hebben verworven. De machtsposities van deze mondiaal opererende bedrijven vormen nog steeds een bedreiging voor milieu, grondstoffen- en energievoorraden en de sociale samenhang in de wereld.

Met activiteiten richting het regionale bedrijfsleven legt Doca de nadruk op de noodzaak tot maatschappelijk verantwoord ondernemen. Daarnaast is Doca op bestuurlijk niveau en in platformverband actief op de terreinen vredesvraagstukken, internationale samenwerking en mensenrechten.

Stichting Doca

Postbus 811

6800 AV Arnhem

Tel: 026-3516533

E-mail: doca@antenna.nl

Internet: www.doca.nl

KvK: 41050674

ING: 2904981

Triodos Bank: 78.68.70.990

Intern

Algemeen

De zeven onderdelen waaruit ons werk gedurende het verslagjaar bestond, waren net als in voorgaande jaren:

- Onderzoek en documentatie met betrekking tot het regionale bedrijfsleven
 - Aansporen van (ook landelijke) bedrijven tot verantwoord ondernemen
 - Initiatieven op het gebied van lokale duurzame ontwikkeling
 - Advisering op het gebied van lokaal vredes- en ontwikkelingsbeleid
 - Advisering op het gebied van lokale duurzame ontwikkeling
 - Dienstverlening aan plaatselijke vredes- en ontwikkelingsorganisaties
 - Dienstverlening aan het landelijk verzet tegen militaire productie en wapenhandel
- Deze kerntaken worden in de navolgende hoofdstukken van dit jaarverslag toegelicht.

Samenwerkingsverbanden

Behalve op eigen initiatief en in opdracht van derden is Doca op bovengenoemde terreinen actief in de volgende samenwerkingsverbanden:

- Platform tegen Wapenhandel (sinds 1991)
- Platform Arnhem Mondiaal (sinds 1995)
- Cluster Munitie Coalitie (sinds 2003)
- Burger Alliantie Gezondheid en Milieu (sinds 2003)
- Gelderse Milieufederatie (sinds 2005)

Publicaties

Doca brengt maandelijks twee Info's uit: de Info Arnhem Mondiaal en de PTW-Info. Eerstgenoemde Info registreert activiteiten in Arnhem op het gebied van vredesvraagstukken, internationale samenwerking, mensenrechten en duurzame ontwikkeling. De berichtgeving is met name bedoeld voor de Arnhemse organisaties die op een of meer van deze terreinen actief zijn.

De PTW-Info is bedoeld voor de organisaties die deel uitmaken van het landelijk Platform tegen Wapenhandel.

Financiën

Het verslagjaar werd met een positief saldo van € 4.342,52 afgesloten. Het financieel overzicht over 2008 is als laatste hoofdstuk opgenomen in dit jaarverslag.

Dankwoord

Het bestuur kwam in het verslagjaar 5 maal bijeen. Opnieuw hebben de bestuursleden met veel inzet de controlerende en ondersteunende taken verricht die nodig zijn voor het goed functioneren van onze stichting. Veel dank gaat ook uit naar hen die op het gebied van archief, donaties en financiële dienstverlening ons werk ook in 2008 weer mogelijk hebben gemaakt.

Een speciaal woord van dank gaat ook uit naar Oxfam Novib dat de jaargang 2008 van de PTW-Info mogelijk maakte met een steunabonnement van € 2.000,-.

Verantwoording

De stichting Doca bestaat uit een bestuur van drie vrouwen en een uitvoerder die in dienst is van de stichting en het dagelijks documentatie- en onderzoekswerk verricht alsook de contacten verzorgt met de organisaties waarmee Doca samenwerkt

Doca is aangesloten bij energieleverancier Greenchoice en gebruikt voor het dagelijks werk uitsluitend groene stroom en spaarlampen.

Website- en e-mailservice wordt verzorgd door de non-commerciële provider Antenna te Nijmegen. Breedbanddiensten worden verzorgd door KPN/Planet Internet.

De updates van de website van Doca (www.doca.nl) worden verzorgd door ControLuce Webdesign & Fotografie te Nijmegen.

Bij Doca wordt uitsluitend gebruik gemaakt van chloorvrij gebleekt papier uit gesloten productiesystemen. Het hout dat als grondstof dienst voor dit papier beschikt over het FSC-keurmerk voor duurzaam onderhouden bossen.

Doca werkt met navulbare printerinktpatronen.

De financiële reserves van Doca worden beheerd door de Triodos Bank die dit geld gebruikt voor het financieren van projecten op het gebied van duurzame ontwikkeling in Nederland.

Doca is per 1 januari 2008 door de Belastingdienst aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Vredesvraagstukken

Platform tegen Wapenhandel

Doca maakt sinds 1991 deel uit van het landelijk Platform tegen Wapenhandel (PTW), een bundeling van 14 organisaties die actief zijn op het gebied van vredesvraagstukken en anti-militarisme. Dit Platform ziet het als zijn taak om de militaire productie in Nederland en de rol van de overheid als wapenexporteur aan de kaak te stellen. Door middel van publicitaire acties en het bijpraten van Kamerleden wordt gepoogd de aanzienlijke Nederlandse wapenexport in te dammen. Nederland behoort namelijk met high-tech leveranties en het afstoten van verouderd defensiematerieel al jaren tot de tien grootste wapenexporteurs ter wereld. Het Platform tegen Wapenhandel komt ieder kwartaal bijeen om de voortgang in de campagnes te bespreken.

PTW-Info

Doca produceert sinds november 1996 maandelijks de PTW-Info. Deze krant bericht over militaire productie in Nederland en doet verslag van Kamerdiscussies over wapenexport en de aankoop van militair materieel door de krijgsmacht.

Gedurende het verslagjaar werd in deze serie het recordaantal van 27 Info's uitgebracht, waarvan 11 reguliere nummers en 16 *specials*. Met name de ontwikkelingen rond de vervanging van de F-16 (9 *specials*) werden ook dit jaar weer kritisch gevolgd.

Overige activiteiten

In juli van het verslagjaar werd bij de gemeente Arnhem een bezwaarschrift ingediend tegen een wapenbeurs die onder auspiciën van de Koninklijke Nederlandse Schutters Associatie (KNSA) op het sportcentrum Papendal werd gehouden. De gemeente verklaarde ons bezwaarschrift echter niet ontvankelijk omdat in de statuten van de stichting het voeren van bezwaarprocedures niet uitdrukkelijk als middel stond vermeld om onze doelstellingen te bereiken. Om dit soort tegenwerpingen in de toekomst te vermijden, heeft het bestuur besloten om de statuten op dit onderdeel uit te breiden.

In december werd deelgenomen aan een debat in Felix Meritis (Amsterdam) dat de Stichting Campagne tegen Wapenhandel had georganiseerd rond het thema 'Raketten of rekenschriften?'

Ontwikkelingssamenwerking en Millenniumcampagne

Platform Arnhem Mondiaal

Doca maakt sinds 1995 deel uit van het gemeentelijk Platform Arnhem Mondiaal. Van dit Platform zijn in totaal 12 plaatselijke organisaties lid op het gebied van vredesvraagstukken, ontwikkelingssamenwerking en mensenrechten. Het Platform heeft als primair doel de advisering van de gemeente Arnhem bij haar vredes- en ontwikkelingsbeleid. Aangezien de gemeente dit terrein echter al enkele jaren niet meer tot haar kerntaken rekent, komt veel van het uitvoerende werk neer op de Platformleden. De tweede doelstelling van het Platform bestaat dan ook uit onderlinge ondersteuning. De bij het Platform aangesloten organisaties kunnen een beroep op elkaar doen waar eigen krachten tekort schieten of waar samenwerking op deelterreinen waardevol is. De derde doelstelling betreft het opzetten van werkgroepen of het organiseren van themapresentaties. Het Platform Arnhem Mondiaal kwam gedurende het verslagjaar 8 maal bijeen. Doca levert al sinds 1996 een bestuursfunctie aan dit Platform, vanaf 2000 in de vorm van het voorzitterschap. Met de gemeente Arnhem is een regeling van kracht dat vanuit deze functie ook werkbegeleiding gegeven wordt aan de secretaresse van het Platform.

Info Arnhem Mondiaal

Doca ziet het als zijn taak om niet alleen bestuurlijk in dit Platform te participeren, maar ook te zorgen voor de onderlinge informatievoorziening. Dit gebeurt net als bij het landelijk Platform tegen Wapenhandel door middel van maandelijks Info's, in dit geval de Info Arnhem Mondiaal. In 2008 gebeurde dat voor het 16^e jaar in successie. In deze Info worden niet alleen berichten opgenomen over Arnhemse initiatieven op het gebied van vrede, ontwikkeling en mensenrechten, maar ook op het gebied van duurzame ontwikkeling zoals energiebeleid, waterbeheer en technologische innovatie.

Publieksavond Millenniumcampagne
(foto: Valentijn Brandt)

Arnhem Millenniumgemeente

In november 2007 ging de gemeenteraad van Arnhem akkoord met het voorstel van GroenLinks om onderzoek te doen naar draagvlak in de gemeente om Arnhem tot Millenniumgemeente uit te roepen. Het Platform Arnhem Mondiaal werd door het gemeentebestuur verzocht bij die voorbereiding te assisteren.

Doca werd vervolgens benaderd voor secretariële ondersteuning van een in te stellen Millenniumwerkgroep.

De werkgroep kwam gedurende het verslagjaar 10 maal bijeen hetgeen resul-

teerde in een raadsvoorstel dat op 26 januari 2009 werd aangenomen. Als onderbouwing van het voorstel om Arnhem tot Millenniumgemeente te verklaren, produceerde Doca een overzicht van activiteiten die in Arnhem vanaf 2000 plaatsvonden in het kader van de VN-Millenniumdoelen.

Als onderdeel van de campagne werden door de Millenniumwerkgroep twee workshops gehouden (duurzaam inkopen en duurzaam leefmilieu) en een publieksavond in Bezoekerscentrum Sonsbeek. In samenwerking met mediastichting Lokaalmondiaal en financieel ondersteund door het NCDO werd bovendien een film gemaakt, waarin Arnhemse burgers, ondernemers en politici hun mening gaven over de noodzaak om op lokaal niveau bij te dragen aan het behalen van de Millenniumdoelen.

Boek Arnhem Mondiaal

Vanwege het besluit om het secretariaat van de Millenniumwerkgroep op ons te nemen, is in goed overleg met het bestuur besloten om het schrijven aan het boek 'Arnhem Mondiaal' (een kwart eeuw samenwerkende Arnhemse vredes- en ontwikkelingsorganisaties) met een jaar uit te stellen. Daarmee werd niet alleen een te hoge werkdruk bij Doca voorkomen, maar werd bovendien de voorrang gegeven aan de actualiteit. Het ligt in het voornemen om in de loop van 2009 de draad weer op te pakken. (Het eerste deel van dit boek is met 21 hoofdstukken overigens eind 2007 gereed gekomen.)

Overige activiteiten

In januari werd het archief van het Platform Arnhem Mondiaal over 2007 gereed gemaakt voor overdracht aan het Gelders Archief. Deze jaarlijkse klus is voortgekomen uit het samenstellen van het archief van 25 jaar Samenwerkende Arnhemse Vredesorganisaties in 2006. Sindsdien maakt Doca jaarlijks het Platformarchief geschikt voor overdracht aan het Gelders Archief.

Gedurende een groot deel van het verslagjaar voerde Doca bovendien het secretariaat voor het Platform Arnhem Mondiaal. Met ingang van februari 2009 beschikt het Platform weer over een vaste secretaresse.

In april en december werd deelgenomen aan bijeenkomsten met gemeente en andere instanties om te komen tot gezamenlijke aanpak bij de herinrichting van een gemeentelijk meldpunt voor racisme en discriminatie. Deze faciliteit dient van overheidswege medio 2009 een feit te zijn.

Duurzame ontwikkeling en verantwoord ondernemen

Bedrijfsleven

Een van de kerntaken van Doca is het aanspreken van het plaatselijke bedrijfsleven op de noodzaak van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dit gebeurt op verschillende manieren. Op de eerste plaats door ons rechtstreeks te richten tot de verantwoordelijken binnen het bedrijf. Ten tweede door mee te doen aan campagnes van andere organisaties die zich richten op verantwoord ondernemen. En ten derde door gebruik te maken van de ter visielegging van (milieu)vergunningen door gemeente, provincie en Rijkswaterstaat.

In het verslagjaar deed zich echter geen aanleiding voor om met het bedrijfsleven in contact te treden. Een belangrijke reden daarvoor is dat de gemeente Arnhem steeds meer inzet op de vestiging van schone en technologisch innovatieve bedrijven op de terreinen die tot voor enkele jaren nog de thuisbasis waren voor vervuilende industrieën als BASF, Billiton en Akzo Nobel.

Gemeente- en provincienota's

Behalve dat in 2008 een gemeentelijk Millenniumbeleid werd voorbereid, werd in het verslagjaar ook het gemeentelijk klimaatbeleid geactualiseerd. Het gemeentebestuur achtte de betrokkenheid van burgers, bedrijven en instanties daarbij van groot belang en organiseerde in dat kader in februari enkele workshops waaraan ook Doca deelnam. In juni volgde een tweede bijeenkomst waarin de resultaten van de workshops werden geëvalueerd, waarna door Doca in september ten behoeve van de behandeling van de nota in de raadscommissie voor Milieu een schriftelijk commentaar werd opgesteld.

Overige activiteiten

In maart werd de bijeenkomst van de raadscommissie voor Milieu bijgewoond waarin de conceptnota Integrale Milieuvisie 2008-2011 werd behandeld. Vanwege de verstrekkendheid van deze nota besteedde Doca er in 2007 een uitgebreid commentaar aan. Met de vaststelling in mei door de gemeenteraad van deze nota heeft de gemeente zich aan een voor Arnhem uniek alomvattend milieubeleid gecommitteerd.

Op uitnodiging van de gemeente werd in november van het verslagjaar deelgenomen aan de discussie over de actualisering van het gemeentelijk waterplan (Waterplan 2009-2013). Deze nota zal naar verwachting medio 2009 door de gemeenteraad worden vastgesteld.

Multinationals in Arnhem

Documentatie multinationals

Het documenteren van het bedrijfsleven in Arnhem vormt de pijler van het onderzoekswerk van Doca. Bij de allereerste inventarisatie (1989) telde Arnhem 21 multinationale ondernemingen. Daarbij werd het klassieke criterium aangehouden dat de betreffende onderneming minimaal over een vestiging in Arnhem én over een vestiging in een of meer ontwikkelingslanden moesten beschikken. Sindsdien wordt 'de stand' jaarlijks bijgehouden. Het aantal multinationals in Arnhem is in 15 jaar tijd meer dan verdubbeld tot 46:

- ABN Amro	- DHL	- Novartis
- Ahold	- Eastman Kodak	- Nuon
- Akzo Nobel	- Essent	- Peja
- Arcadis	- Fortis	- Rabo Bank
- A.S. Watson Group	- Fugro	- Randstad
- Aspecto	- Heineken	- Schäfer
- Ballast Nedam	- Hoogwegt Int.	- Shell
- BAM Groep	- IBM	- Sperwer Groep
- BASF	- Imtech	- SSI
- Brunel International	- ING	- Stork
- C&A	- Kema	- Tata Steel Group
- CEEG Nanjing	- KPN	- Teijin Aramid
- Cordena Call Mmt.	- Lion Capital	- TNT Post
- CRV Holding	- Macintosh Retail	- TotalFina
- Corus (Tata Steel)	- McDonald's	
- Deutsche Post	- Mott MacDonald	

Militair apparaat

Van deze 46 ondernemingen is vastgesteld dat 17 te maken hebben of hebben gehad met militaire productie en wapenhandel dan wel op ander wijze dienstverlenend waren aan het militair apparaat: Akzo Nobel, Arcadis, Ballast Nedam, BAM Groep, BASF, Corus, Eastman Kodak, Fortis, Fugro, IBM, ING, Imtech, KPN, Mc-Donald's, Shell, Stork en Teijin Aramid.

Milieuvervuiling

Bovendien is vastgesteld dat van deze 46 ondernemingen er zich 11 schuldig maken of hebben gemaakt aan milieuvervuiling: Akzo Nobel, BASF, Corus, Eastman Kodak, Heineken, Kema, McDonald's, Novartis, Shell, Teijin Aramid en TotalFina.

Atoomenergie

Van deze 46 ondernemingen is bovendien vastgesteld dat er 9 betrokken zijn of zijn geweest bij de productie van atoomenergie of de (inter)nationale atoomlobby: ABN AMRO, Akzo Nobel, BAM Groep, Corus, DHV, Fugro, Kema, Shell en Stork.

Fraude en corruptie

Van 17 van de genoemde 46 ondernemingen is gebleken dat ze fraude plegen, gepleegd hebben of bij corruptie, octrooibreuk of kartelvorming betrokken waren: ABN AMRO, Ahold, Akzo Nobel, Arcadis, Ballast Nedam, BAM Groep, BASF, Corus, Generale Bank, IBM, KPN, McDonald's, Novartis, Rabo, Shell, Stork en TotalFina.

Ontwikkelingen rond multinationals in Arnhem in 2008

Firestone opent vestiging in Arnhem

De Amerikaanse multinational Firestone Industrial Products maakte in februari van het verslagjaar bekend haar Europese hoofdkantoor te zullen verhuizen van Londen naar Arnhem. Bovendien kondigde het bedrijf aan om een testlaboratorium voor luchtvering te zullen inrichten op het industrieterrein IJsseloord II.

Firestone is met name actief in de transportsector en is wereldleider in de productie en verkoop van luchtveringen voor met name zwaardere voertuigen als vrachtwagens en autobussen. Firestone Industrial Products is sinds 1988 een dochterbedrijf van de nog grotere multinational Bridgestone.

Bij Firestone-Arnhem zullen naar verwachting vanaf 2009 dertig personeelsleden werkzaam zijn.

Diolen Industrial Fibers stopt productie polyestergarens

In april maakte het bedrijf Diolen Industrial Fibers bekend dat als gevolg van reorganisatie de productie van polyestergarens in Arnhem, Emmen en in het Duitse Obernburg stopgezet zou worden. Reden was de sterk gestegen olieprijs (aardolie is de grondstof voor polyester). Daarnaast bleek de concurrentie uit Azië er de oorzaak van dat over 2007 geen winst meer kon worden gemaakt. De garens van Diolen worden gebruikt in autobanden en veiligheidsgordels. In het Arnhemse bedrijf werkten 43 personeelsleden. Diolen maakte voorheen deel uit van Akzo Nobel dat zijn kunstvezeldivisie in 1999 overdeed aan Acordis. In 2003 verkocht Acordis zijn polyesterafdeling aan de Britse investeringsmaatschappij CVC Capital Partners, dat op zijn beurt de productie weer overdeed aan de investeerder Traction Partners.

Medtronic-Arnhem ontslaat alle personeel

In mei maakte de Amerikaanse multinational op medisch gebied Medtronic bekend de Arnhemse vestiging te zullen sluiten vanwege een wereldwijde reorganisatie. In 1986 ging de Arnhemse producent van pacemakers Vitatron nog op in Medtronic Nederland. De Arnhemse werkzaamheden zullen begin 2009 worden overgeplaatst naar Minneapolis, de bakermat van Medtronic dat in 1956 in die stad werd opgericht als reparatiebedrijf van medische apparatuur voor de plaatselijke ziekenhuizen. Inmiddels is Medtronic marktleider op het gebied van pacemakers en andere ziekenhuisapparatuur. Als gevolg van de reorganisatie zullen wereldwijd 1.100 van de 37.000 personeelsleden van Medtronic hun baan verliezen inclusief de 210 werknemers bij de Arnhemse vestiging.

Financiën

Inkomstenbronnen

Doca is voor wat betreft zijn inkomsten aangewezen op vier bronnen:

- Betaald onderzoekswerk
- Abonnementsgelden
- Projectsubsidie
- Reguliere donaties en eenmalige giften

Uit deze inkomsten moet het archief- en documentatiewerk worden bekostigd, moeten de bureau- en bestuurskosten worden betaald, alsook de vervanging van apparatuur, de uitvoering van projecten en de productie van de maandelijkse Info's. Daarnaast wordt uit deze inkomsten de dienstverlening aan Doca (boekhouding, accountant, vormgeving en onderhoud website) betaald.

Publicaties

Voor wat betreft de reguliere publicaties konden de kosten voor deze vorm van dienstverlening ook in 2008 weer grotendeels worden gefinancierd uit de abonnementsbijdragen. Het jaarlijks tekort bij de productie van de PTW-Info kon in het verslagjaar worden gecompenseerd door een steunabonnement van Oxfam Novib.

Werkplek

De financiering van de werkplek bij Doca geschiedt volgens een regeling die in 2001 met de gemeente Arnhem is overeengekomen. Deze regeling houdt overigens in dat de loonsubsidie binnen drie jaar wordt afgebouwd tot minimumloon.

Financiële reserves

Behalve over een lopende rekening bij ING, beschikt Doca over een bescheiden kapitaalrekening bij ING om snel onverwachte uitgaven te kunnen financieren. Daarnaast heeft Doca een betaal- en spaarrekening bij Triodos Bank. Op de volgende pagina is een financieel overzicht over 2008 opgenomen.

Dankwoord

Uit de giften van een kleine kring van trouwe donateurs kon gedurende het verslagjaar het leeuwendeel van de bureaustkosten worden gefinancierd.

Het bestuur van de stichting wil op deze plaats nogmaals zijn erkentelijkheid uitspreken voor al degenen die met hun financiële ondersteuning het werk van Doca in 2008 mogelijk hebben gemaakt.

Publicaties

- Vervanging F-16 door JSF (7) p.20
- Jaarrapportage 2007 'Vervanging F-16' p.22
- Het Nederlands ruimtevaartbeleid (8) p.24
- Beantwoording vragen vaste Kamercommissies n.a.v. 'Vervanging F-16' ... p.26
- Vervanging F-16 door JSF (8) p.28
- Defensie Industrie Strategie (2)..... p.30
- Vervanging F-16 door JSF (9) p.32
- Het Nederlands wapenexportbeleid in 2007 p.34
- Maandoverzichten Nederlandse wapenexport in 2007 p.36
- Maandoverzichten doorvoer en dual-use export in 2007 p.37
- Vervanging F-16 door JSF (10) p.38
- Vervanging F-16 door JSF (11) p.40
- Vervanging F-16 door JSF (12) p.42
- Vervanging F-16 door JSF (13) p.44
- Vervanging F-16 door JSF (14) p.46
- Vervanging F-16 door JSF (15) p.48
- Inventariserend onderzoek naar Millenniumactiviteiten in Arnhem p.50

Bedrijvenarchief Doca

Het bedrijvenarchief van de stichting Doca bestaat uit een jaarverslaggedeelte, een persgedeelte, een tijdschriftengedeelte en een profieldeel. Onderstaande 1.400 bedrijven in de regio Arnhem komen voor in ons persarchief. De ondernemingen die met een asterix zijn aangemerkt komen niet alleen in ons persarchief voor, maar ook in het jaarverslag- en profielarchief. (Tot de regio Arnhem rekenen wij: Arnhem, Bennekom, Dieren, Doorwerth, Driel, Duiven, Ede, Ellecom, Elst, Heelsum, Heteren, Huissen, Oosterbeek, Renkum, Rheden, De Steeg, Veenendaal, Velp, Wageningen, Westervoort, Wolfheze en Zevenaar.) Kopieën uit ons persarchief kunnen tegen geringe vergoeding worden verkregen. Mail daartoe met doca@antenna.nl

A

Aalders
De Aam
AATC
ABAB
Abas
ABC Logitrans
ABC Vastgoed
ABN AMRO*
ABP*
ABT
AccoN
ACF*
Achmea Holding
Acoma
AC Restaurants
Action
Active Life
Adco
Adeco
ADP
ADT
AEC
Aegon
Aetec
Agfa Gevaert*
AGN
Agrojobs Helicon
AGS
Ahold*
Ahrend*
AIB
Air Cargo Center
Air Castle Evenementen
Airport-Service
AKO-Kiosk
Aktief Uitzendbureau
Aktiesport
Akzo Nobel*
Albany International
Albert Hoegen
Albert Riksen
Alboma
Alcafood
Alcan
Aldi
Aldipress
Alerta Capital Partners
Alfonso's
Alpinvest
Allround
Allwave
Alpha Soft
Alumel
Alva
Alysis Zorggroep
AMCO
Amcosem
Van Ameyde
America Today*
Ames Europe
Amici*
Amicon
AMP
AM NV
Amstelland Vastgoed
ANBD
Anson's
ANWB
Apcoa Parking
Apharmo
APM
APN
Apple
APS
ARA
Arbo
ArboNed
Arcadis
Arcfeld
Are/Reco
Argos
ARK
Arke Reisburo
Arma Verhuur
Arnhem
Arnhem Automaten
Arnhems Vastgoed
Arnhemsche Mij.
ASB
ASM-Fico
Assink & Koerselman
ASV
ASVA
A.S.Watson Group
ATM/Telesignaal
Atos Origin
ATU
Audax
Auping
Autostad Arnhem
AutoStoll
AVA
Avira
AXA Stenman

B

B 32 Groep
Baan Company
Babcock
Baby Center
Baby Inn
Backup Service
Bacob Bank
Babcock
Bakker
Bakker Bart
Balans
Ballast Nedam*
BAM*
Baptista
Baptista's Carwash
Barenbrug
Barilla
Baron Hotel & Leisure
Bart Smit
Basal Oost

BASF*
Basismarkten
Bastion Hotels
BAT
Bata
Van Batenburg BTD
Bauhaus
Bayer*
Bazo
B&B
BBP Turbine
BCE Bouw
Bd Architectuur
BDM Nederland
BDO Welg.CampsObers
Beate Uhse
Beke
Belcompany
Bella Donna
Bemtex
Ben
Benetton
Bendertechniek
Bengerden
H.v.d.Berg
BerGen Consult
Berlo Service
Bernisun
Besi
Besselink
BestData
Den Besten Horeca
Beter Bed
Bex Reizen
Beton Productiebedrijf
Arnhem
Bever Zwerfport
De Beyer
BFI*
Bieze Holding
Big Apple
Bijou Brigitte
Bike-World
Bilderberg Groep
Billiton*
Bio-Rad Laboratories
Biscotti
Bisselink
BLGG
Blokker
BMB
M.Bodt
Body Shop
Boekelier*
Boekhoorn
Boels
De Boer Unigro
Boetiek 32
Boge Kompressoren
Boks
Bols Wessanen

BoMij
Bonaire Vastgoed
Boni
Boom*
Boral Nedusa
Bosch
Boschman Groep
Bouman
Bouwcomfort
Bouwfonds
The Box
BP
Braaksma
Brezan
Brink Autosloperij
Bricorama
Britain Group
Brocacef
Brons & Partners
Brooks Instrument
Brouwer & Zn.
Brova Groep
BRS Software
Bruhamij
Bruil
De Bruin Burgers
Bruna*
Brunel International
Brüning Coatings
Bruynzeel
BSO*
BTC Stebotax
BT Nederland
Buitink
Bunzl
Burger King
Burghouwt Bouwbeslag
Buvam

C

C&A
Cadans
Calsonic
Caméléon
Camfil
Cap Gemini Ernst &
Young
Cargo
Carlisle Europe
Carnaval Shop
Carpet-land
Car Technics
Casema*
Casino
CBS
CCA
CCT
CCV

C 1000
CDS Engineering
CEEG
Cebeco Handelsraad
CEN
Centurion
Ceres
Charles Goffin
Christine le Duc
Chris van Holten
Ciba Geigy*
CineMec
Citam Huissen
Cito
Cito Benelux
Claudia Sträter*
Claymount
CME
CMS Derks Star
Busmann
Coberco Zuivel*
Coca Cola Beverages
CODI
Coers & Roest
Colbond
Colson
Coltex
CombiFoto
Compaxo
Computer Company
Condor Wessels
Connexion
Content
Continu Engineering
Cool Cat
Coöp
Coopers & Lybrand
Corbeek Cable
Cordena Call
Cora Kemperman
Corera
Corio
Corus
Coveco
C&P Courier
CPRO
CR Delta VRV Holding
Cr&do
Credo
Crédit Lyonnais
Creijf's
CRH
Crowntek
CSC Europe
CSS
CTB Holding
CVC Capital Partners*
C&V Holding
CWN
CZ

D

DA-drogisterijen
Dachser
Dactech Milieu
Dactylo
Daddy's Hobby
Van Dalen Huissen
Van Dalen Schoenen
Damen Consultants
Van Dam Stoffen
Dassen
Datahouse
Davilex
DAVU Engineering
Dazoe
DBB
Decom Telecom.
Decorette
Delacre
Delft Instruments*
Dejima Optical Films
Delgromij*
Deli XL
Deloitte & Touche
Delta
Delta Lloyd Nuts Ohra
Delta Partners
Derksen
Derksen Verhuizingen
Desmepol
Detectnu
Deutsche Post
Devo Holding
Dexcom Holding
DHL Worldwide
DHV*
Diaged
Van Dijk
Dille & Kamille
DIO-Drogisterijen
Dixons*
Dispo/Duni
DMG Nederland
Dolcis
Domino's Pizza
Donders
Van den Dool
Dormaël
Double Fun
Douma
Douwe Egberts
DPD
Draft
Dreves Engineering
Driessen
Drost & Zonen
Dru
Drukkerij Gelderland
DSB-Bank

DSH/W&B
DSL Woningbureau
DTL&P Consultancy
Dudok Nederland
Dumeco
Du Soleil
Dusor*
Dutchi Motors
Dutchtone
Duthler
DVD
Dynabyte
Dynaretail
Dynoplast

E

Earl Engineering
Eastman Kodak
Ebbers
E-Care Repair
Ecco
ECI
Ecologische Handelsmij
Edah*
Van Ede & Partners
Edgar Vos
EKA
Electro Techniek Elden
Elgro
Elysio
Elzenaar
Van Elst
EMT
EnergieNed
Engelsing
Entré Computer
Epogro
Epson
ERA
Eriks
Erren Protectie
ERSC
Van Es
Esca
Esprit
Van Essen Banden
Van Essen Beton
Essent
Essilor-Classen
Esso Nederland
ETE
Etna Groep
Etos*
Eurindustrial
Euro Color
Eurocommerce
Euroconsult*
Euro Delight

Euromex
Europe Flyer Logistic
Euro Register
Euro Spyshop
Euro-Troll
Eurovite Nederland
Event Security Arnhem
Evers
Exendis
Expeditie Visser
Exxon Mobil

F

Faber Electronics
Fagoed
Fagro Consultancy
Fairey Arlon
De Fakkell
FAL Duiven
Fernhout
FGH
Fico
Fifo Vaklab
Fikse
Firestone
Fired Interlinings
Flair
Fleet Control Nederland
Fleurop
Flex Post Nederland
Floreat
Food XL
Foras
Ford
Formule 1
Fortis
Forty Five
Forty Four
France Télécom
Franklin Presentations
Free Record Shop
Frenej Installateurs
Frentz
Freudenberg Household
Friends Travel
Friesland Bank
Friesland Foods
Productions
Fugro*
Funprice Media

G

Gako
Gam Telecom
Gamma

Gamma Holding
 Gammaster
 Gamo
 Garantmarkt
 Van Gastel-Bisterbosch
 Gazelle
 Geerlings
 De Gelderlander
 Gelderland Events
 Gelders Dagblad
 Gelderse Taxi Centrale
 Van Gelder & Zonen
 Gelderse Papiergroep
 Gelpa Verpakkingen
 Van Gend & Loos
 Generale Bank
 Geo & Hydro Milieu
 Geové
 Gerritsen Bouw
 Getronics*
 Geveke Groep
 GIBA
 Gibo Groep
 Gilde Investments
 Ginaf
 Gioma Group
 GIPA
 Global Acces
 GNEM
 Golff
 GOM
 Gom Schoonhouden
 Goossens Wonen en
 Slapen
 Goudsmit
 De Graaf Contracting
 Granny's
 Graydon
 Great Universal Stores
 De Greenenbrink
 Grenswisselkantoren
 De Groene Weg
 Groenwoudt
 Grondbank Midden-
 Gelderland
 Grontmij*
 Gsus Industries
 GTI*
 Gümüs
 GVM

H

Habeco
 Habitat
 Van Haeften
 Hagen
 Hagens Events
 Hago Nederland

Haindl
 Halder
 Halfords
 Hanco ATM Systems
 Hans Anders*
 Hans Smits
 Harting-Bank Arnhem
 Van Harten
 Harvex Projects
 Hatéma
 Hatraco
 Havinga
 Hazeland
 Hazeleger*
 HBG*
 HBM
 HCG*
 HDB Groep
 Hectas Groep
 Hegeman
 Hegeman Bouwpartners
 Heidemij*
 Heijckmann
 Heijmans
 Heijting
 Heineken*
 Heinz
 Heliflight
 Helinet
 Hema*
 V.Hemmen Lippmann
 Hendriks Konstrukties
 Hennes & Mauritz
 Hermans Groep
 Hermsen
 Hertel
 Hes van Zweden
 De Heus
 Van den Heuvel
 Heveco
 Hevex
 Hibin
 HIJ
 HI&T
 HMIB*
 Hochtief
 Hodes
 Hoek Loos
 T.Hoeré
 Hoevers Transport
 Holland International
 Van den Hoogen
 Van der Hoogen
 De Hoogkamp
 Hoogwegt International
 Horn
 Hout-Brox
 HSK Groep
 Van Houtum
 HPWS
 HSV-Ede

HTM
 Hubo
 Huisman Elektrotech-
 niek
 Humana
 Human Interference
 Humphrey's
 Hunkemöller*
 Hupkes
 Hutchinson
 HWS
 Hyva

I

IBM*
 ICN Relatiegeschenken
 IF Technology
 Ikea
 Ilaco*
 ILMO
 Imarco
 IMN
 IMNB
 Impuls
 Inacom Instruments
 Indalo
 Indivers
 Indufil
 Industriepark Kleefse
 Waard
 Indyeco
 Info Support
 Info Vision Clinics
 Infratotaal
 ING*
 Ing.bureau Arnhem
 Ingenium
 Initial Varel
 Innotiv
 Intechno
 Intercol
 Intergamma
 Interim Personnel
 International Battery
 Group
 Internatio Müller*
 International Security
 Agency
 Interpay
 Interpolis
 Inter Product
 Intersport
 Intertoys
 Intervam*
 Intra-Profiel
 Intratuin
 Invensys
 IPC

IPC Plant
IRM Consultants
Italia Leather Wear
ITC Procurement
Ité Groep
ITN Engineering
ITT
Ivory

J

Jager
De Jager Groep
Jamin
Jansen Recycling
Jansen Totaal Wonen
JAZO
JDS Uniphase Photon.
Jencikova
JHV gaming
Joh.Altena
Jones Clothing
Jongeneel
Josephine & Co
Jumbo

K

Kamps
Kamps de Wild
Kantorenhuis
Karwei
De Kat
Katoen Natie Groep
Kawecki-Billiton*
KCS
Kelly
Kema*
Kembo
Kemkens
Kemperman
Kender Thijssen
V.d.Kerk + V.Venrooy
Van Kesteren
Keukenboer
Keygene
Kien Kleding*
Kijkshop*
Kimberley-Clark
Kinkelder*
Klaassen Vastgoed
Klein Rosendael
KLM Aerocarto
Klockgrossisten I
Norden
Klompé
Knaakland

Knooppunt
Knowaste
Kobold
Kok Ede
Komart
De Komeet
Kom Keukens
Kompier
De Koningh
Konmar
Kookeiland
KookOok
Koperslakkenbloem*
KPMG
KPN*
Kral Superphoto
Kredietbank Nederland
Kreymborg*
Kroese
Kroymans
Kruidvat
De Kruitereij
Kuiper Bouw
Kuwait Petroleum
Kwantum*
Kwik-Fit

L

Labouchère
Laheij
Lalesse
Lamme
Lamme van Hofwegen
Lampe
Landis
Van Lanschot Bankiers
Lantor
L@rix Technology
Group
Lasercentrum Arnhem
Laura Ashley
Laura en Vereniging
Laurus
Leen Bakker
Leisure Investments
Leitz
De Lelie
Leo van Schaijik
Lepper
Let's do it!
Libertel
Liberty
Lidl
Linea Pharma
Van der Linden Groep
Lion Capital
Lips
Lithos Bouw

LMI
Loeffen
LogicaCMG
Lone Star
LSA Arnhem
Lumi lamp
Lundia
Luteijn Groep
Luxan
Luzac

M

Macintosh*
Mac & Maggie
Maco Hendriks
Macostan
Mactwin Security Syst.
Maessen & Hendriks
Magellan M5
Majoor
Makro*
Malenstein
Manaus
Mango
Manpower
Mans & Mans
Marca
Marin
Marine Construct
Markan
Marke-Tel
Marktkauf
Marskramer*
Martinair
Matchbank
Maxeda
Maxis
Maxwell Adviesgroep
MBC
McDonald's*
McHil
Media Markt
MediNova
Medochemie
Medtronic
MeesPierson
Meeús
Megacar
Megapool
Melchemie*
Melkweg Holland
Melles Griot
Meltex
MeMon
Men At Work
Meneba
Menzis
Mercuri Urval

Merkx
Mestpro Nederland
Metal Work Nederland
Meteo Consult
Meteoor
Metro
Meubelfabriek Wage-
ningen
Meyer & Meyer
Microlens
Middelkoop
Mijnssen
Minerva
Ming Palace
Misset
Miss Etam
Miss Selfridge
Misti Scheepsreparatie
Mita Nederland
Mitutoyo
Modelec Netwerken
Moerke Beheer
Momenti
Monaco
MoNet
Money Planet
Mousset
MRBI
M&S Mode*
MTSA
Mulckhuysse
H.A.Muller
Multiland Vastgoed
Multi-Vlaai
Multivloer
Mussé
Mutsaerts-Holland
MW Staalbouw

N

Nacap Nederland
Nagron Steel
NAMA
Naturana
Navanco Groep
NBBS
NBC Groep
NCB
Nebeco
Neckermann
Nedac Sorbo Groep
NederRijn Groep
Ned Interim
Nedlloyd*
Nedstack
Van Neerbos Bouw-
markten
Neproma

Nestlé
New Orleans
NHF
NH Hoteles
R.J.Nieland
De Nieuwe Horizon
Nijhuis Alkono
Nijhuis Bouw
Nijland
Nils
Nimax Etiketten
NMB-Heller
Nimox Groep
NI-Tel
Noga
Nolthenius/Pannhuysen
Norabouw
Norske Skog
Nova Engineering
Novap
Novartis*
NRG
NS
Nucletron*
Numico
Nunes Consulting
Group
NUON*
NVM-Makelaars

O

Obervision
OCL
Oil & Vinegar
Olivetti
One Day Cleaning
Oomen
Oost NV
Oosterse Tapijten
Oostnet
Opgenoort
Orange
Orat
Ordina
Ordinateur Beheer
L'Oréal
Ören
Otra
Out-Fitz
Ouwing
Overhaghe
Owtv

P

PAI
Pall

Pandex
Panflex
Papierfabriek Schut
Paradigit
Parisbas Nederland
Parker Filtration
PBNA
PC International
Pearle Opticiens
Peek & Cloppenburg*
Peelen
Peeze
Peja
Pelikan
Penko
Peppinck
PERA
Perdigon
Permar
Perplex
Perry Sport*
Petroplus
Phanos
Pharr Holland
PHI
Philip Services
Philips*
Phoenix Beheer
Phoenix Megatronica
Phonex Telecom
Piet Kerkhof
Piet Klerkx
Piet Zoomers
Pipoos
Pitch*
Plaatsman Keukens
Planoform
Plant Research Inst.
Plastico
Plato Hout
Plein 11
Plieger
PNO Consultants
Van der Pol
Polak
Polimoon
Pollmann
Polman Groep
Polydesign
Praxis*
Prénatal*
Pragmacare
Preussag
Price Waterh.Coopers
Prijstopper
Priority Telecom
Prisma Food
Probat
Profimarkt
Proflin
Projektro

Pronto
ProRail
Provast
PS systems
PTT*
Publex
Pulls
Putman
Pyros

Q

Queens Moat Houses
Qray

R

RAAD
Rabo*
RAET*
Railion
Raket
Randon
Randstad
Ratelband
RDMS
Record
Reed Elsevier
Reerink
Reesink
Regus
Reinbouw
Rejoko
Reklet
Relron
Reparco
Rethmann Plano
Retour Vloer
Rheden Beton
Rheden Steel
Rhederzand
Riche
Riedel
Van 't Riet Beheer
Riggeling Papier
Rijkaart Elektrotechniek
Rijk van de Pol
De Rijn
Rijnconsult
Rijnhotel
Rijn IJssel College
Rijnstaal*
Rijnstate
Rijnstechniek
Riksen & Bisselink
Riksen Transport
Rinck Brillen*

Robberts & v.d. Hoogen
Robeco Groep
Robuschi Holland
Roccade
Rodink en Partners
Roes
Roller
Romijnders Arnhem
Roos en Roos
Roozen & Van Hoof
Roscon Holland
Rosoptics
Rosy's Boetiek
Rothmans
Rothuizen
Rottink
Rottweil
Route Mobiel
RRS
RTP Mactwin
Rupp
Rural/Metro
RVG

S

Sacha Shoes
SagEnn
Saint-Gobain
Sanders
Sanders Meubelstad
Sandoz*
Sara Lee
SAS
SAWA
SB Telecom
Scansped Holland
Scapino*
Scents International
Schäfer
Scheer & Foppen
Schenker-BTL
Schimmelpenninck
Schipper Bosch
Schlecker
Schoenenreus
Schoevers Beroeps-
opleidingen
Scholten
Schoonderbeek
Schuitema
Schuttersveld
Scia
Der Schwarzer Schatten
Score
Screentechniek
Securicor
Selectpack
Selman

Senior Uitzendbureau
SEP*
Serex
Shell*
Shoe Traffic
SHR Hot Research
SHV*
Sicpa
Siebel Juweliers*
Sigma
Slee Buitensport
Sikkens*
Silliker
Sinfox
Sissy-Boy
Sita
Siva-Software
Skala
SKF
Skira
De Slegte
Sligro
Van der Slot
Smitgroep Arnhem
Smits
Smulders Groep
Snelcore
SNS Bank
SNT
Society Shop
Solar
St.Sonet
Sonnenschein
Sonoco
Spaan
Spar
Sparks
Special Air Services
Speck Pompen
Spectrum
Sperwer Groep
Spikker Specials
Spitman
SRV
SSI Schäfer
Star Job
Start People
Start Uitzendbureau
Stebotax
Steppin' Out
Steps
Sterpolis
The Sting
Stinnes Groep
Stop'n'Steer
Stork*
Studio René
Suitsupply
Sunsed
Super de Boer
Super Cash

Super Ebbers
Superfos Packaging
Super Markt Arnhem
Super Photo
Superstore Oriental
Van Swaay
Swift
2Switch
Switch Automatisering
Sybron Chemie
Symbiose Beheer
Synerlogic
Syntens

T

Tamminga Druk
Tandy
Tango
Tapijtcentr.Nederland
T&A Survey
Taxidirekt
Taxi Holland
T&B Consultants
TBO Material Handling
Tchibo
TCN Property Projects
Tebodin*
Techn.Centr.Keram.Ind.
Tegema Groep
Teijin Twaron
Tekton
Telecom
Telefication
TeleKabel
Telemail
TeleworX
Telfort
Tempo-Team
Ten Cate
Texas Pacific
Texplast
TFC
Thijssen IT
Thomassen*
TIB H.Linthorst
TIE
Timeless Records
Timing
Titan Wood
T-Mobile
TNO
Tooling Holland
TOPAZ
Total
TotalFina Elf
TPG
Traffic Parking Automa-
tion

Trad.House Morellino
Translogistic
Transautel Food
Travelex
Trekpleister
Trelleborg
Trendhopper
TRN Groep
TSN
TNT Ipec
TNT Post Groep
Topfoto Centrale
Tornado
Tourist Development*
Toys'R'Us
Transchemical R'dam*
Trefa
Triqua
Tron
TSB-Bescom
TUI
Turmac
Twee KT

U

Uitzendbureau 65+
UMA
Unica
Uniekaas
Unigro
Unilever
United Services Group
USG
Unique
Upjohn
USF Benelux

V

Vada
VAI
Vakwerk Uitzendbureau
Van der Valk
Varilux
Varwijk
VBF-Buizen*
VBI
VDV
Vébé van Steijn
Vecctor
Vecotech
Vedior
VEEN
Veenman
Veer Arnhem
Végé Motoren

Van der Velden Groep
V.d.Velden Riolering
VendexKBB*
Vendopolis*
Vergun
Vermetaal
Veromco
Verpa-Senco
Verzekerd Keur
Verzinkerij Dieren
Vestas
Veth
VHG Verzekeringen
Vihamij
De Visscher
Vissers Autobedrijven
Vital Scientific
Vitatron
Vitens
Vitesse
De Vleeschmeesters*
VNU*
Vobis
Vodafone
Vögele
Volker Stevin
Volkr Wessels
G.v.Vorselen
VOS Logistics
Vredestein*
De Vries
De Vries Robbé
Vroom & Dreesmann*
VSN
VVV Arnhem Plus
VWU Uitgevers
Vygon Nederland

W

Waco
Wagenborg Nedlift
Wag.Exp.Mouterij
Wall City Design
Wal-Mart
Wastora
WebWerk
Weenink
Van der Weerd
Wegener Arcade
WE International
Welling
Wellstar
Welzorg
Wensink
Wensink de Liemers
Wepro Engineering
Wereldhave
Wernsen Engineering

Wessanen Groep
Wessels Org.Buro
Wesermeijer
Westervoort Beton
West Holland Milieu
Westland Indep.Lab.
Westland/Utrecht
Wibegro
Wibra
Wickes
Wiegerinck
Van Wijnen
Wijnveen Ede
Willekes
Willems
Wilma
Wim van Dalen
WinnerWay
Wintes-Bosnak
Wisa
Witte Prijzenhal
WIZA
Wizard
WMG
Wolters Kluwer
Wolters Schaberg
Woonboulevard Arnhem
World Trade Center

X

Xenos
Xytec

Y

Yacht

Z

Zadelhoff
't Zand
Zara
Van Zeeland
Zeeman
Zegam Zevenaar
Zegers
Zenon
ZIJ
Van Zijll